

V torek, četrtek in soboto
izhaja in velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
doma za vsa leta 8 gl. — k.
za pol leta 4 „ — „
za črt leta 2 „ — „
Po pošti:
Za vsa leta 10 gl. — k.
za pol leta 5 „ — „
za črt leta 2 „ — „
Vrednisto in opravništvo
je na stolnem trgu (Dom-
platz) hišna št. 184.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:
Za navadno dvestopno
vrsto se plačuje
6 kr., če se natisne 1krat,
5 kr. če se tiska 3krat,
4 kr. če se tiska 3krat-
veče pismenka se plaču-
je po prostoru.
Za vsak tisek je plačati
kolek (štampelj) za 30 k.
Rokopisi se ne vračajo,
dopisi naj ne blagovoljno
frankujejo.

Št. 33.

V Mariboru 18. junija 1868.

Tečaj I.

Učimo se od Čeho-Slovanov!

III.

Dežela, v kateri vsak državljani le skrbi za se in za svojo osebo korist, za občinske zadeve pa malo ali nič ne mara, dežela, v kateri se z eno besedo rečeno le samopašnost šopiri, bo hiral, in če tudi posamezni si nakopičijo cele kupe zlata in blaga, vendar bo pešalo občansko blagostanje in trkala bo na vrata pošast nesramnega komunizma, kakor naravni naslednik neresenega socialističnega vprašanja. Če pa hočeš pozvedeti, koliko razvit da je občanski duh v deželi, na kateri stopnji politične omike je sploh katerikoli narod, popraševal bodeš po društvih, koliko in kako-šnih je ustanovljenih v deželi, ktere namene da imajo, in kako jih dovršujejo. Kar se tiče društvenega življenja, bo menda malo dežel, v katerih bi bilo toliko raznih društev, kakor na Českem in tudi v tem oziru moramo prišteti naše severne brate politično naj bolj dozorelim narodom.

Vsako najmanjše mestice, vsak trg ima troje društev, katerih namen je, vzbujati narodno zavest, razširjati politisko omiko — meščanska beseda — gojiti narodno petje — pjevački spolek: Hlahol, in razvijati moč in gibčnost telesa — Sokol.

Razun teh treh pa ima vsak okraj še dva društva največje važnosti, ktera, kakor ona za duševne in telesne, delata za gnotne interese in ta društva sta: meščanska založna ali obrtnijska pomočna kasa in kmetijska založna ali kmetijska vzajemna pomočna kasa. Ker na Slovenskem izvzemši ljubljansko obrtnijsko pomočnico ni enakih zavodov, ker pa so ravno ti na Českem najbolj pripomagali, da se je povzdignil ves česki narod, posebno tudi kmetijstvo na sedanjo visoko stopnjo, moramo tudi mi Slovenci vso svojo pozornost obračati do teh zavodov, da jih povsod, kar najhitreje, skličemo v življenje. Na Českem so dvojne vrste založne: obrtnijske in kmetijske. Pri nas bi tega ne bilo treba, napravile bi se naj samo ene založne za meščane in za kmete, saj so naši meščani večidel tudi gruntni posestniki, obrtnijstvo pa v nobenem naših manjših mest ni tako razvito, da bi se mogle zdržati posebne obrtnijske založne.

Kakor sem že omenil, je na Českem za vsak okraj vsaj ena občinska založna in vse te založne delajo s tako dobrim vspelhom, da v enem letu do 4 milijonov gold. preobračajo. Kar-
linska občinska založna, ktera je pa ob enem tudi obrtnijska,

kaže v svojem računu za l. 1867, 823.698 gld. prijema in sevda ravno toliko oddanja, smihovska čez 500.000 gld., in sploh vsaka od 40.000 do 100.000 gld. Ker so vse te založne po vse narodne, lahko si mislimo, koliko izdatne moči narod v rokah ima, in da se mu ni treba obrniti v sili do tujih židovskih in nemških kapitalistov.

Princip teh založen je vzajemnost, podlaga obstanka in vspešnega delovanja je splošna varčnost in najzvestejše dopolnovanje pravil in obljub. Cela organizacija in manipulacija teh založen se kaže iz pravil, in zato zdaj navedem popolna pravila občinske založne karlinske, dostavši svoje opazke pri posameznih oddelkih:

Pravila

občinski založni in posojilnici v Karlinovem.

§. 1. Namen.

Namen društva je:

1. Po splošnem in vzajemnem kreditu udom pomagati do gotovih jim za življenje potrebnih sredstev in
2. varčnost občinstva pospeševati.

(Društvo tedaj nima namena, delati za svoj dobiček, kakor post. delniška društva, eskomptne banke itd., torej bi tudi vlada ne imela takim društvom, ktera so le podpora, ne pa pridobivna, nalagati davka; vendar je to skušala storiti v nekaterih krajih in še zdaj to vprašanje ni konečno rešeno.)

§. 2. Pripomočki.

Društvo dobiva pripomočke svojemu namenu:

1. Po uležnini ustanovnikov,
2. „ doneških rednih in častnih udov,
3. „ uležnini podpirateljev in
4. „ izposojenem denarji.

§. 3. Obravnava društvenih zadev.

1. Društvo vse svoje zadeve tako obravnava, kakor so udje z večino glasov sklenili v skupščini, v kateri je bilo najmanjše šestdeset sebranih.

(Število udov, koliko da jih mora biti najmanjše sebranih v skupščini, da sme veljavno sklepati, bi se povsod moralo odločiti po razmeri vseh udov društva.)

2. Kar se v skupščini sklene, obvelja, če se je le najmanj tri dni popred pravilno oznanilo, da bode skupščina, in o čem se bode v njej glavno zborovalo.

3. Navadna opravila nalaga društvo odboru, sestavljenemu iz 30 udov, ki se volijo v skupščini na leto in dan. Odbor izmed sebe voli ravnatelja (starosta), podravnatelja, denarničarja, kontrolorja in perovodjo. Čez leto odstopi po ždrebu (se izloza) polovica odbora in se iznova voli; drugo leto izstopijo ostali odborniki in tako se ponavlja vsako leto polovica odbora. Kdor izstopi, se sme sopet voliti.

(Pri nas bi menda povsod zadostovalo število 12—18 odbornikov. Mesto besede predsednik ali ravnatelj, bi se naj tudi mi poprijeli staroslovanske: starosta. Na Českem stoji skoz vsem društvom na čelu starosta.)

Listek.

Iz Mrhovca 14. junija.

Prišel sem v slovensko Genevo; sicer ne stoji kraj jezera, ali jezero ne stori Genevo imenitne, temoč radikali genevski. Kakor Geneva ima svojega Vogta Zukunftspraesidenta velike nemške republike, tako tudi Mrhovec; ali mrhovski Vogt ne stanuje v samotni „villi“, in ne spisuje knjig o „Stoffwechselnu“, temoč njegovo literarno delovanje se za sedaj razprostira na edino dopisovanje v časnike, on je najeti korrespondent Žabniččanov kateri mu dajo za trud vsako leto 2 kozla in dva koštruna, in pa officiozni korrespondent mrhovskega mesta. Kakor Vogt ni prijazen načelom krščanskim, tako tudi ni slavni mrhovski „Naturphilosoph“. On je pa še več in-
genium, kakor Vogt. Vogt je moral 8 let svoj gimnazij glodati, naš mož ga je skoro v enem letu absolvirat. Zato toliko učenosti, pa inter parenthesis: če mu vzameš Brokhausov: Conversationslexicon, ne bode ničesar vedel. Tudi svojega „Luisa Blanca“ ima Mrhovec. Ta mož je dosti potoval po „reichu“, in socializem teoretično in praktično preštudiral, pozna dobro človeške in živinske kože, zato tudi je njegov glas v zboru mrhovskih demokratov važen. Drugi imenitni mož je mrhovski: „Cockerille“. Iz prvega je bil namenjen stanu, o katerem Quintillian pravi: Quem Dii odere, paedagogum fecere, pozneje je postal učenec Merkurov, in sedaj je v triumviratu mrhovskih radikalcev. Četrti individuum, po slovenski „nedeljivi“, je zasebnik, čijega denari govoré namesto — razuma. Triumvirat mu daje veljavnost zaradi šampanja, in če tega ni, zavoljo dobrega slovenskega vina, kterega naši Genevčani radi srkajo, dasiravno črtijo slovensko ime, in trsenje Slovencev. Mrhovčani so pri slednji volitvi nar bolj delovali za prijatelja Darwinove teorije, — in sit venia verbo! skoro bodo dobili priimek: Mrkovčani. Vendar o tej volitvi in liberalnoradikalnih govorih pri oni priložnosti drugokrat.

Samo sem še eden dan v Mrhovcu, zato nisem mogel vseh mrhovskih biser tako hitro nabrati.

Επιγραμμος.

S r b s k a.

Knježevina srbska, na katero zdaj vsled strašnega dogodka v gaji topčiderskem ves omikani svet z nekako grozo svoje oči obrača, mejí, kakor je iz zemljevida razvidno, proti severu na Donavo, proti zapadu na Bosno in Bolgarsko in proti vzhodu na Bolgarsko in Donavo oziroma na malo Vlaško. Srbska je na severni strani ponajveč gorica, na južni in vzhodni strani pa pred vsem gorata, z dolgimi dolinami. Vendar se srbsko hribovje ne dviguje nikjer do planinskih višin; največja visočina ne presega 5000 čevljev. Dežela je skozi in skozi rodovitna in vzlasti v goratih legah z obilimi gozdi obraščena, če se tudi lesovje ne more primerjati onim sosedne Bosne, kjer se še hobotno razrašča prvotni slom. Dežela nosi skoraj poprek zeleno obleko, kar dovolj jasno njeno rodovitost spričuje. Svojo zelenjavo pa ima dežela bolj od radodarne narave, nego od pridne roke človeške. Kmetijstvo je tu še v zibeli in je komaj tega imena vredno. Srb zemljo le toliko obdeluje, da si pridela najpotrebnejši živež, ne več, ne manj. Pri tem pa je v Srbiji živinoreja na visoki stopnji. Srb je rojen pastir; svobodno in breztežavno pastirsko življenje se mu najbolj prilaga. Posebno marljivo se peča s svino-rejo. Svinje so pravo bogastvo srbske dežele in izvažava se jih na trope.

Po vsem tem se ni čuditi, da nima taka razprostrta in plodovita dežela mnogo čez milijon prebivalcev, katerih je nekoliko Bolgarov in Vlahov. Srbska bi mogla hraniti naj manj 5 milijonov ljudi. Imenovano število prebivalcev pa ne obsega celega srbskega plemena; večina Srbov živi izvan knježevine, v Avstriji, turški Srbiji, Bosni in Romuniji.

Zavoljo pčlega prebivalstva so sela navadno tudi majhna in sled-kasto po deželi razstavljena. Po vaseh večidel ni najti poslopj razve pri-
tličnih ilovih hišic, katerih pohižje je tako, kakoršnega pač pastir potrebuje.

4. Če ni v odboru nikogar, ki bi bil temeljit znanec prava, tedaj voli odbor izmed častnih udov takósnega moža in ga naprosi, da društvo s svojim svetom v vseh važnih zadevah podpira, zlasti pa, da je odboru s svojimi vednostmi v pomoč.

5. Odbor je društvu odgovoren, da se pravila spolnujejo, in da se dovrši, kar je bilo v skupščini točno sklenjenega.

6. V prepričanje, da se spolnujejo pravila, pa da se vsakorsne pritožbe poravnajo, se shaja glavna skupščina, katero skliče odbor vsako leto enkrat, in sicer meseca februarja.

7. Odbor ima pravico, če so posebno važne zadeve in kedar najmanje 10. del udov pismeno zahteva, tudi dolžnost, da skupščino skliče.

8. Kakor postava zahteva, daje se skupščina na znanje c. k. okrajnemu in mestnemu uradu v postavnem obroku.

9. Skupščino vodi starosta ali pa podravnatelj, in odločuje z odborom, kako se vprašanja, predlogi itd. vrstijo.

10. V pretres se prejemajo vsakovrstni predlogi, vprašanja itd., ktera se morajo naj manje 2 dni pred glavno skupščino predložiti, in so podpisana najmanje z desetino udov. (D. d.)

Različne misli.

(Konec).

Od desnega brega Save s/s

V celi merodajni Avstriji se dela zdaj le osebna ali pristranska politika; delajo jo tudi naši drž. poslanci, vendar imam zanesljivih znamenj, da je narod ne bo nikdar podpiral; — ni se še sicer našel krmanošev; pa nedvoji, da Kranjska ne bi imela sinov, kateri bodo to popravili, kar so zakrivili ljudje brez odločnosti in doslednosti. Huda vojska se je vnela v srcu kranjske dežele, bojimo se, da se bode v prihodnjem zasedanji deželnega zbora narodna stranka zelo razcepila; v imé božje! ta kriza mora tudi priti, da se vidi, kaj je zdravega, kaj bolnega. Dobro smo presodili, da na našo opozicijo na Dunaji malo držé, pa tudi vemo, da se je vendar bojé.

Solidarnost s slovenskimi štajerskimi poslanci bi nam vtegnila še zmirom nekaj koristiti, gledé narodnih pravic, ali mi smo začeli sopet biti ekskluzivni Kranjci, in mislimo, da, ker še Triglava niso razrušili bliski, tudi nas ne bodo. Ziblremo se v nekakšnih nesrečnih iluzijah, in ne vidimo, da v severni Germaniji že vstajajo novi Theodorichi in Alarichi, in celo nemški Ultramontanci (kakor postavim: Jörg v najnovejših svojih historično-političnih listih) že očitno govoré, da mora severno-nemška zveza anektovati vse, kar je znanega pod neveljavnim naslovom: Nemška Avstrija. Ako so nekdanji Nemci, ko so polabske Slované pokrščanovali, imeli geslo: „Kristianisiren und Germanisiren ist ein gleich gottgefälliges Werk“, (krščaniti in nemčiti sta dela Bogu enako dopadljiva) tako se sedaj le malo ločijo od onih. Vsi nemški ultramontanski listi, ki izhajajo v Avstriji na svetlo, postavim: Volksfreund, Gratzter Volksblatt itd. so polni čemera proti Slovanstvu, in narodnosti slovanski, in ti ljudje bodo v kratkem sklenili zvezo z Beustom, in ne bodo več tako ostro branili svojih načél, če le Beust Slovanstvo brzdá. Politika Karolingov, katero je vodil nemški episkopat, je postala tradicijska, in vidimo jo sedaj v drugem izdanji. Magjarskemu duhovništvu ne štejejo v greh, da je delaven faktor narodnosti, ker mila njim je zveza z Magjari in spešna, — slovansko narodno duhovništvo pa mora slišati vsakoličnega oponašanja. Neskončen strah je obvelj te ljudi pred mogočnim slovanskim severom, in skoro bodejno slišali, da jim je milejše krivoverstvo, kot razkolništvo. Pa „incidit in Scyllam, qui vult vitare Charybdim“ — golu-fate se dragi sosedje, — slobodno rečem: ruska inteligencija je bolj protestantska, kakor razkolniška, Vaša politika je toraj neprevidna. Popred bode v zvezi z avstrijskimi Slovani in pravičnosti do njih ohranili „sionski grad“, kakor pa, ako želite biti kos severno-nemške zveze. To bi slobodno

Vsako večje selo pa ima, če že ne cerkve, pa vsaj svojo šolo; tú mladino učí in odgoja v domači deželi izsolan in izprašan učitelj, kateri dobiva svojo mezdo iz državne blagajnice — priče dovolj, kako skrbno srbska vlada pazi na izrejo in omiko ljudsko.

Veča naselstva, med kterimi gre Beligrad in Kragujevec v prvi vrsti imenovati, kažejo že na prvi pogled nekako zapadno-evropsko civilizacijo in posebno Beligrad kot vladni sedež in središče ter osrčje vse domače omike ima razve razpadene turške ograje že popolnoma ponosno obliko naših večih mest.

Beligrad stoji na krmuli zagoditi podobni, pod katero se stakate Sava in Drava tú jedna ne več mimo druge. Proti vodama ima krmula podoba okroglega holmea, na katerem stoji trdnjava nedavno vsled prizadetja vmorjenega kneza in v največje veselje naroda srbskega od Turške armade zapuščena.

Komaj si moreš misliti veličastnejši in prijaznejši pogled, kakor ti ga ponuja Beligrad s svojo ponosno trdnjavo, svojimi minareti in belo bliščečimi hišami, posebno, če ga ogleduješ od vodne strani, vzlásti iz nasprotnega Semlina. — Okoli in po obeh platéh te palagama se zgubljajoč krmule leži Beligrad. Na levem podnožji holmea poleg Donave leži turško mesto. Ta mestni oddelek je zdaj od Turkov zapuščen, ker so se vsi Turki iz mesta izselili, ko so se morali njihovi vojaki iz trdnjave pomakniti. Vendar ti še zdaj s svojimi kuplastimi mošejami in vitkimi minareti daje zmanjšano podobo orijentalnega mesta. Turški oddelek se s svojimi oskimi ulicami in otožnimi lesenimi hišami živo bočí od prijaznega svetlega, snažnega in širokouličnega srbskega mesta. Turški oddelek vidoma razpada.

Srbsko mesto skozi in skozi po sedanjih šegah sezidano je jako odlično; nikjer nima orijentalnega obraza. Ceste so široke in imajo večidel dober tlak, poleg njih čedne hiše jednega ali dvojih nadstropij, med hišami in ob cestah stoje lepi drevoredi. Hiše so večidel iz trdega kamena zidane in nekatere posebno pričajo o lepem arhitektoničnem okusu prebivalcev, ne- ktera javna poslopja, kakor knjezov grad, stolna cerkev in akademija bila bi

tudi presodili naši domači dobro cerkveno misleči duhovniki, kateri podpirajo časnike nemških Klerikaleev, mislé, da ti nimajo drugega namena, kakor edino braniti katolicizem. Velika in važna vprašanja imamo še reševati, hvala Bogu, da smo dobili slovensk političen časnik. Samo, da bi ga črstvo podpirali! Ali predsodki različni nas še motijo.

Če se tu pa tam napake cerkvenih organov grajajo, ni še to zaganjanje proti cerkvi, če se ne hvali vsako postopanje naših ljudi, kateri so po vednem našem hvalisanji zgubili „continance“, ni še to preziranje njihovih zaslug. Kolikorkrat je Thiers padel v očéh Francoske, ali on ni bil občutljiv proti očitanju svojih krivostopov, on si je k srcu vzel opominjanja, ktera so izvirala iz blage narodne vrhe, zato pa še je zmirom ljubimec Francoske in vseh njenih strank. Res je, da le velike države stvarjajo velike politične značaje, ali tudi ud malega narodiča zna in more biti dosleden in značajan. Nar večja sramota pa je zapustiti narod v njegovih zadregah. Znamenje ima, da tisti, kateri so narod budili, dramili in v politično „action“ vpeljali, ravnali so le iz egoizma, ker ob času odločnosti ga zapuščajo, in se skrivajo med narodovimi sovražniki prijemši od njih kakošen plosk ali „bravo“ za nespešne — besede. Ker je takóšnim pretežno zasukniti, bilo bi za nje nar boljje odstopiti iz pozorišča svojega političnega delovanja. Za tri leta bode narod, ako ni že ga kje politično vsmrtila osoda nemila, mogočno zavrisal: Za vami ne gremo več!

Dopisi.

Iz Ljubljane, 15. junija. A. (Ljubljanska-beljaška železnica in Beustov govor.)*] Gotovo je razveselila vsacega novica, da utegnemo vendar dobiti zaželjeno gorensko železnico, ker je državni zbor odobril predlog, da vlada garantira železnico od Ljubljane do Trebiža. Ko je zbornica poslancev odobrila predlog, upati je, da se srečno izvrši ta stvar tudi v gospodski zbornici, in da kmalu moremo lotiti se dela, ki bode gotovo na korist naši deželi. Da bo omenjena železnica za industrijo na Gorenškem sploh spodbudivna in blagodejna, na tem ni dvomiti, od te železnice bode lahko imela dežela naša kaj dobička, ko južna železnica ravno najbolj nerodovitne pustine kranjske dežele prehaja. Gotovo je, da moramo hvalo izreči gospodom, ki so se toliko trudili za ustanovo te železnice, posebno g. prvosedniku kupčijske zbornice V. C. Zupanu, in državnemu poslancu in tajniku železničnega odbora g. dr. Tomanu. Ali ena stvar je pri vsej tej železnici, ki nam nikakor ne more dopadati in ktera nam kali veselje, katero bi bili sicer čisto uživali. Govor, s kterim je g. državni kancelar baron Beust podpiral in priporočal predlog zaradi odobrenja železnice je tako poseben, da zasluži nekoliko pretresovanja. Za „darilo“ dobili smo železnico, ker so naši gg. poslanci bili pridni in radi prišli na Dunaj v državni zbor. Če ravno je g. Beust pripoznal, da je revni kranjski deželi ta železnica potrebna, in skoraj neobhodno potreba, vendar je priporočal iz političnih ozirav odobrenje predloga zbornici. To je jako nevarno, nevarno mešanje materijalnih in političnih vprašanj. Če se ta princip vpelje, kam bode to peljalo? ko bi tedaj naši poslanci bili storili to, kar se je od njih pričakovalo, da bi ne bili šli na Dunaj, bi ne bili dobili železnice! In naj bi bila še tako potrebna, ne bili bi jo dobili, za kazen, kakor smo jo dobili zdaj za darilo! Da so res naši poslanci ravno zaradi te železnice eno ali drugokrat se nekoliko blamirali pred slovanskim svetom, je žalostna resnica vsakemu znana. Povedal bi lahko eno ali drugo, toda raji molčim. Da pa g. državni kancelar taki princip nagrad za politično

*] Da g. dopisnik s svojim mnenjem ni samec, razvidno je iz tega, da so loški meščani svoje mesto razsvetili, ko jim je došel glas, da se je železnica dovolila, in da je dobil g. dr. Toman raznih brzojavnih zahvalnic na Dunaj. Drugi zopet sodijo drugače, kakor kaže sestavek v 32. št. „Slov. Nar.“ „od desnega brega Save“. Ker oba naša dopisnika za svoje mnenje dobrih vzrokov navedata, dali smo obojema prostor, da se misli vbršejo. Vredništvo.

vsacemu naših velicnih mest na čast. V oddalnih oddelkih se razprostirajo med hišami večidel prijazni vrtiči, tako, da skoraj pozabiš, da si v mestu. (D. d.)

Mihajlo Miloš Obrenović III., drugi sin srbskega junaka in osvoboditelja Miloša, se je rodil 16. septembra 1823 v Kragujevcu; toraj je bil še le 45 let star. V mladih letih je bival nekoliko v Kragujevcu, nekoliko v Smederevu pod varstvom skrbne jegove matere Ljubice. Odgojo njegovo kakor tudi starejšega jegovega brata Milana vodila sta ruski profesor Zorič in Tržaski Grk Ranos. Po pregonu svojega očeta Miloša l. 1840 se on komaj 17 l. star vsede na knežev prestol srbski, ker je med tem tudi že njegov brat bil vml; a le kratek čas se je na njem obdržal, kajti ne samo njegov stric Jefrem, temoč tudi stranka Karažorževića, Miloša bojnega tovarša, se je hudo po koncu postavila, čeravno je Mihajlo pri nastopu obče pomiloščenje podelil. Zmirom teže in težavnejše mu je bilo prekositi overe, tako da je slednjič skušal s silo. S prva se mu je posrečilo, l. 1842 pa so nasprotni valovi tako nakipeli, da je moral pobegniti. Na srbski prestol se povzdigne njegov tekmeč Karažoržev sin Aleksander. Mihajlo si je nekaj časa prizadeval zgubljeno zopet pridobiti, pa zastoj; za tem je odšel na Dunaj, od koder je popotoval po različnih zvnanjih deželah; posebno dolgo je bil na Ruskem. Še le l. 1858., ko je bil Aleksander pregnan, je smel zopet videti domovino; ravno tedaj je tudi jegov oče Miloš drugokrat se posadil na srbski prestol, ki je pa kmalu (26. sept. 1860) po nagli smrti Miloševi bil zopet prazen. Na mesto Miloševo se vsede zdaj Mihajlo; pa kar se mu ni udalo kot 17 l. mladenču, to tudi kot 37 l. star mož ni dosegel. Večini ljudstva se ni mogel prikupiti, posebno zavolj tega ne, ker ni se upal srbskemu pokretu na čelo postaviti se. Njegova postava je bila lepa in prijetna v zvnanji obliki; bil je izobražen in dobra duša; edini jegov pogrešek je bila nestalnost. Od l. 1853 je bil vženjen z grofco Julijo Hunyadi, vendar ni imel otrok iz tega zakona. — „Politik“.

„dobro“ obnašanje javno nastavlja, prišlo nam je nepričakovano, in nikakor ne moremo sprijazniti se z njegovimi načeli. Če nam vlada hoče biti prijazna, naj nam podeli le vse tisto, kar nam gre po postavah, še hvaležni jej bomo za to in nikdar nas ne bode mikalo po „darilih“. Kdor pa še za to mora prositi, kar mu gre postavno tirjati, temu darila podajati je pač čudna prikazen. Najprej naj se nam da tedaj pravica, za darila je še časa dovolj.

Od sv. Lavrenške gore, 11. junija. Tukajšno ljudstvo že dobro vé, da gre slovenščini v šoli in pisarnici z nemščino enaka pravica, in radi bi, da bi se to brž ko brž tudi v djanji skazalo, roke pa skorej nihče ne vzdigne in slednji le čaka, da bi se za to drugi potegovali. Ne manjka se tudi takih, ki mislijo, da le v nemščini je izveličanje in da tisti človek le malo velja, ki ne zna s kakim tržanom nemškovati. Vendar se jih pa tukaj še več takih znajde, kateri si slovenske časnike naročajo in jih z veseljem in pridom beró. Nekdanja šola v naši bližnji Dravbrdci je bila čisto nemška, če ravno je bil učitelj iz Ponkve pod Celjem doma; sedanjí g. učitelj te šole je pa obema jezikoma pravičen in skrbí, da se otroci obojega učé. Tukaj se ne sliši več, da bi Slovence Nemca, ali pa Nemec Slovenca radi jezika zmerjal, kakor je bilo nekdanj, le to bi še bilo želeti, da bi se v županijski pisarnici za Slovence tudi po slovensko pisalo. Brez skrbi se sme tukaj tudi pri gosposki mizi po slovensko govoriti in trdi Nemci se ne sramujejo več, učiti se slovenski. Žalosten nasledek nekdanje nemške šole se tukaj najbolj v tem kaže, da si tisti slovenski kmetje, kateri so se v šoli nemčili, zdaj nobenih koristnih knjig, ne nemških, ne slovenskih ne kupujejo in pravijo: v šoli smo se le nemško učili, pa vendar ne tako daleč dognali, da bi nemške knjige s pridom čitati zamogli; slovenskega pa, pravijo, da niti pismenk ne poznajo; tedaj jim šola družega ni pripomogla, ko da znajo zdaj po nemško s kakim beračem se pogovarjati. V tukajšni planini so nekdanj večí del le ptuji ljudje in sicer Lahi delali, zdaj pa, ko smo laško zgubili, so se morali Lahi umakniti in na njih mesto so Slovenci nastopili; bolje je, da imajo domači ljudje kaj zaslužka, ko pa, da so nam Lahi vsa boljša dela in denarje prejemali, vendar se jih še čisto znebili nismo.

V Pragi 14. junija T. Kakor je bilo namenjeno že prej, se je v slavnost 70. rojstnega dneva „očeta českega naroda Palackega“ posvetila zastava akadem. bralnega društva 4. t. m. Ob enajstih dopoldne se je podalo društvo v zagnjeno novo zastavo na strelski otok, kjer so njegovega prihoda že čakala društva: „Sokol“, „Hlahol“, „Oul“ in druga. Na poprej nalašč zato napravljenem odru je bilo mnogo sedežev za goste, med katerimi je bil lepi venec krasnih českih gospá in gospodičin. Na odru so že čakale botre in oni gostje, ki so zabili žrebčičke v novo zastavo. Odbornik dijaškega društva stopi na oder ter pozdravi zbrane goste v imenu celega društva, in omeni potem važnost svečanosti. Zastava se je razgrnila, in med gromovitimi „Slava klici“ podala botri gespej Riegerovi, ktera jo je okinčala z lepimi travki. Potem spodbuja s krepkimi besedami „česko mladino“, naj dela po pričetem potu na narodni podlagi.

Potem je zabila žrebčiček v novo zastavo in za njo druge botre, in gostje med katerimi gg.: dr. Palacky, Rieger, župan Klaudiv, rektor telniške Krejci in drugi, vsak s svojo prislovico. S živimi „Na zdar“ in „Slava klici“ je bil vsakteri sprejet, posebno: Palacky in Krasner.

Potem je ovenčala zastavo botra s tremi krasnimi vencí, 2 iz Pilzna in tretji od gospá in gospodičin ameriškega kluba. Z gromoviti „Na zdar klici“ je podala gospa Riegerova zastavo odboru. Prečitali so se potem došli telegrami iz Dunaja, Pilzna in drugi, in neki odbornik se je zahvaljal vsem gostom za to, ker so počastili slavnost s svojo nazočnostjo. Potem je šel g. Baumeister (Hrvat) krepko govoril o bodočnosti Slovanov, o njihovi svobodi in vzajemnosti. „Živijo“ in „slava Klici“ so doneli po celem otoku brez konca in kraja, ko je nehal govoriti.

V lepem redu so se zopet podala vsa društva v svoja stanišča, in končala se je lepa svečanost, od ktere smem reči, da se je odlikovala s krasoto njeno od marsiktere druge.

Iz Prage 15. junija. T. (Prince Napoleon). V saboto zvečer ob 10. se je pripeljal princ Napoleon v Prago in se je v hotel pri črnem konji podal, in je toraj pravno prav prišel, da je še videl veličastno baklado Palackemu na čast. Včeraj dopoldne je povabil več društev k sebi, med katerimi tudi akademično bralno društvo, 3 zastopniki društva so šli k njemu, ktere je princ Napoleon prav prijazno sprejel, in jih v nemškem jeziku nagovoril. Ko je enega izmed njih poprašal, zna li nemški, mu je ta odgovoril, da sicer govori dobro nemški, da pa rajše slabo v francoskem jeziku odgovarja na njegova vprašanja. Smeja se na to princ Napoleona vpraša, kako je to, da je narod česki in vzlasti dijaki tako nezadovoljni, saj vendar imajo svobodo tiska in ravnopravnost, kakor je bral po francoskih listih (in kakor je naj brže na Dunaji slišal). Na to mu odgovori dijak, da imamo v Avstriji res neko svobodo tiska, ki obstoji v tem, da, če kdo resnico piše, je potem obsojen na 2 leti ojstre ječe in 2—3000 gld. kazni. Kar se pa tiče naše ravnopravnosti, pravi dijak dalje, je reva še kaj na slabih nogah. Če tirja kdo, da se mu razsodba v njegovem jeziku da, mora potem plačati kaznen za „prestavo“.

Prince je ostrmel pri tem odgovoru, ker je neki vse drugače čul. Obžaloval je potem, da mu ni mogoče pomagati, na kar mu je dijak odgovoril, da upa, da si bo narod kmalo sam pomagati mogel.

Prince Napoleon je popoldne ogledal znamenito našo mesto in okolice. Spremljal ga je župan dr. Klaudiv. Zvečer je govoril čez eno uro z gg. dr. Palackom in Riegerom, ktere je bil k sebi povabil. — Danes zjutraj bi se bil imel zopet na Dunaj odpeljati.

Iz Peterburga. [Konec.] Govoril sem v zadnjem listu o poljsko-ruski birokraciji in njenem pogubljivem uplivu. Naj zdaj povem, kako jej je prišla moč v roke. Stvar se je takole vedla. Predpravice plemiške, ki so se rodile o tistem času, ko so Nemci Rusijo po korporalski „civilizirovali“, niso dopuščale k uradu skoraj nikogar, kdor ni bil plemič. Rusija nima toliko plemičev, da bi vsem svojim potrebam v tem obziru zadostovala. Veliko ruskih

plemičev državne službe neče. Ni bilo tedaj mogoče z ruskimi plemiči urade napolnovati. Bilo je treba pomoči od drugod. Nekaj so nam pomogli Nemci, naj več pa Poljaki, kajti Poljaki imajo plemstva, da bi celemu svetu mogli z njim postreči, ako bi ga kje zmanjkalo. Pa dozdej tega pomanjkanja še menda nikjer ni bilo, kakor — na Ruskem.

V tako imenovanih starih poljskih provincijah, namreč tistih deželah, ki so nekdanj k poljskemu kraljestvu spadale — Litvi, Volhiniji, Podoliji in Ukraini — kjer je prosti narod ruski a plemstvo poljsko, je 377.627 šljahtičev (Kongresovska tu niti prišteta ni), v celi ostali Rusiji pa samo 232.446. V starih poljskih provincijah tedaj pride še čez 5 plemičev na 200 duš, v ostali Rusiji še eden ne popolnoma. Večina šljahte se je redila v ruskih pisarnicah, le malena manjšina je od svojega živela, vsa pa je bila vojaščne prosta in skoraj vsa naj hujša sovražnica ruskega naroda in ruske države. Noč in dan je tuhtala, kaj bi storila Rusiji na škodo. Če posmisлите, da Nemci, ki so imeli po navadi naj više službe, nič boljši niso bili, in še zdaj niso, Vam bo jasno marsikaj, kar dozdej o naših zadevah morebiti niste razumeli.

Kako so Poljaki do tolicege plemstva prišli? Kaj lahko. O časih republike je smel vsak veliki plemič svojih slug toliko za šljahtiče narediti, kolikor mu je bilo drago. Taki ljudje so tudi ko šljahtiči sluge ostali; pridobili so s plemstvom samo dve pravici: voliti poslance za državni zbor, in pa, kedar jih je gospodar tepsti dal, da niso dobivali batin na stolu, ampak — na prestiri (teppich) na tleh razprostrti. Pravice svoje sluge za šljahtiče delati se je plemstvo posebno zato posluževalo, da je z njimi svoji stranki bi večini pripomogavalo. Taka sodrga je odločevala o večinah v tistih državnih zborih poljskih, kateri se dandanes le še satirično kakor neke više politične škandalnosti omenjuje.

Ko je neodvisnost poljska nehala, so Poljaki drugo pot našli, šljahto zmnoževati. Ta nova pot je bila, da so ponarejali plemstvena pisma in knjige, v kterih so plemiči vpisani. To jim je bilo lahko, ker so dotični arhivi samo poljskim uradnikom izročeni bili. Že nekolikokrat je šum postal, da med poljsko šljahto je mnogo „kozlov“, prišla je stvar celo do sodnij, pa sodniki so bili samo Poljaki, ki so stvar tako vedli, da ni bilo nič z nje. Zdaj ko se uradniški hlevi pri nas trebijo, in marsikak poljski šljahtič iz svoje službe odleti, pride to in uno na dan. Tako je prišlo tudi to. Gospod Kozlovski, ki to stvar v „Kijevlaninu“ popisuje, pravi, da so dozdej samo v kijevskem arhivu že 500 plemstvenih pisem našli, za ktere je dokazano, da so ponarejena. Naša vlada hoče to zadevo do konca dognati, in misli se, da bo po malem tri četrti šljahtičev iz prestolov pahnjenih, na ktere so se z golufijo povzdignili.

To so tisti vitezi, za ktere se naša „Vjest“ in zapadni liberalizem poganjata, kakor za naj več mučenike. Za mučenika je vsacega lahko napraviti; treba je stvar na glavo postaviti, pa je razbojnik „mučenik“. To zapadni časnikarji in naša „Vjest“ dobro vedó, in tudi po tem ravna. Naj se zgodi pri nas, kar koli hoče, bodi ší še tako dobro in koristno, zapadni časnikarji vedó vse v slabo spreobrniti. Iz sto primerlejev samo enega za izgled. Pred dvema mesecoma ste brali v zapadnih časopisih: da je naša vlada pri katoliški božji službi Poljakom poljski in latinski jezik prepovedala in na mesto teh jezikov ruskega postavila. Pa tega le trohice ni resnica. Stvar takole stoji. Pri nas je dozdej zabranjeno bilo, da se pri katoliški in protestantski božji službi ruski jezik rabi, protestanti pa so se nar bolj nemškega jezika držali. Tako je bil vsak Rus, ako je katoličan, primoran obnašati se ko Poljak, in ko Nemec, ako je protestant. Na prvi mah se vidi, da je bila ta postava za to, da je rusko narodnost spodkopavala. Zdaj je ta prelepa postava odpravljena in ruski katoličani smejo pri božjih službah in v seminarjih svoj materni jezik rabiti.

London 11. junija. Zdaj, ko iz drugih velikih mest gospoda, ki premore, zavoljo vročine ali šege v bolj hladne in mirne kraje na deželo pobega, je v Londonu vse ravno nasprotno, tukaj je zdaj naj bolj gosposko poletje ali doba, saison za vznosne zabave in dolge plačilne liste. V prvi vrsti so opere, ktere se svršujejo po zbranih naj večih artistih živečih v sedanjí dobi, kakor posebno pevkinje, Lucca, Patti, Nilsson, Kellogg, Titjens itd. Poleg dveh velikih teatrov za italijanske opere in poleg kakšnih 14 za angleške dramatične igre je začasno tudi eno lepo francosko gledališče, in vrh tega preseli se zdaj iz Pariza v London tudi slavni Théâtre Français. Gledišnih zabav je dovolje vsakovrstnih, med temi obéduje se tudi neko Japaneško društvo, ktero, kar se telesne izurjenosti tiče, res največe obéduvanje zasluži, ker prekosi vse, kar naj izvrstniji akrobati ali telovadniki evropski in ameriški pokazati morejo, posebno gledé ravnotežja. Kot posebna in strastna zabava angležka so „races“, natecanje s konji, pri kterih se milijoni zastavijo; med temi so „races“ v Derby-u naj bolj znamenite, s temi je celi London, in kdor bi celo leto ne stavil, stavi gotovo na Derbyev dan na zmago kterega konja. Pri vsem takšnem različnem gibanju seasonskem ni čuda, da parlament nekoliko dremle, sedanje seje in debate nikakor niso živahne, le kedar se Dizraeli in Gladstone poprimeta ter John Bright gromi, se zbornica še nekoliko zdrami. Irsko vprašanje nikakor ta parlament več rešiti ne more, ker ni mu več dolgega življenja; prihodnje leto ima se novi, po novi volitveni osnovi izbrati; menda to bode obveljalo, da se med tem izpraznjene službe cerkvene ne bodo po starem nadomestile in novi parlament bo to cerkveno sitnost gotovo po Gladstonovi osnovi in željah liberalne stranke rešil. Pri volitvah vendar boste konservativna in liberalna stranka velik boj imele, za kterege se vsakoršne mašine pripravljajo; ne morete si večega srda in sovraštvá pri vas v Avstriji med narodnjaki in nasprotniki njihovimi misliti, kakor je tukaj med konservativci in liberalci. Mnogo je zdaj tudi prepír gledé šolskih zadev in reform; bila mi je prilika biti nazočemu, ko je zbornica to stvar v odborih obravnavala, in kar sem pri teh prilikah v parlamentu slišal ter pri drugih se sam prepričal, res kaže, da so šole angležke zelo zaostale in dobre reforme potrebujejo. Srečna ekspedicija Abisinjska bila je, in še traja naprej kot predmet, mnogo hvalisanega govorjenja; sreča pa velika, da se je tako uspešno zvršila, in če bi bila

nezadovoljnost silna, ker kakšnih 60 milijonov gl., ki so se zato potrosili in se po vzvišenem davku poravnati imajo, niso plačevalcem nikakor ne vgodni. Da kralj Theodor več ne živi, tega so Angleži kaj veseli, ker kaj bi počeli s tako divjim in drznim upornikom, ki bi se nikakor ne bil dal ponižati za kakšnega Country-Squire-a ali deželnega zlahtnika, kakor je zdaj Maharajah Dhuleep Singh, ki je že bil kronan kralj Punjabski a silna bitva Goojeratska mu je za vselej kraljevanje odvzela; ta sin Runjeet Singh-ov zdaj ponižno v Yorkshiru živi, potem ko se je z neko učiteljico v Egiptu oženil. Pa kar bi trdoglaven in svojevolejen oče Theodor ne mogel, to bode mladi sin jegov, kateri zdaj v Bamberg pojde, a se tam po angleško odgoji, dobro angleške biblije in bigotizma, ako mogoče nauči, po tem pa v penzijo v Anglijo pošlje. Tako se kraljeviči presajajo. Pa pustimo kraljevske naselitve in naj se mi dovoli še o židovski na slovenskem Štirskem omeniti, ker sem o tej čital v 27. št. „Slov. N.“, misli, katerim bi rad tudi jaz svoje pridel. Mislim, da smo mi Slovenci že dosegli toliko stopnjo civilizacije, da se nam Židov bati in strašiti ni treba, če k nam pridejo in pošteno med nami živé; ako bi se jih pa le bati imeli, ne mislimo koj na ukaze à la 1496; saj imamo proti židovskemu zlu boljše in izdatnejše panaceje ali zdravilo: skrbimo in trudimo se z vsemi močmi prostemu ljudstvu našemu boljše in bolj racionalno odgojo priskrbeti, da se bo namreč bolj poprijemalo umnega kmetovanja, trgovanja in obrtnije. Dobra ljudska odgoja naj bode naša skrb in židovska odkupnina!

Politični razgled.

Gospodski zbornici se je podala mornarska pogodba z Anglijo, postava o železnici iz Ljubljane v Trebiž; zbornica jih izroči posebnim odboru in voli dva člana za protipazno komisijo in jednega namestnika.

Po malem besedovanji se potrdi od zbornice poslancev sprejeta postava o novem drobižu in vničenji dosedanjih papirnatih dvojač.

Nadalje se potrdi postavina osnova, po kateri se imajo predruhati nekteri predpisi tiskovne postave in postave o kazenskem postopanju v tiskovnih zadevah; zbornica si je dovolila osnovo niže zbornice le v nekterih neobistvenih zadevah spremeniti.

„Wien. Ztg.“ razglša postavo o gospodarstvu in protipazbi gledé skupnega nezaloženega drž. dolga, na dalje postavo o ustanovitvi in zadolževanju fidejkomisov in postavo, s katero se odpravljajo postave proti odtitji.

O Žuvičevem izdelku zavoljo porazumljenja med Hrvaško in Ogersko piše zagrebški dopisnik „Polit.“: O Žuvičevem izdelku je le jedna misel, da je izdelek slabo mišljen, in še slabše izdelan. Porazumljenje po Žuvičevem érteži se zamore deželi le vsiliti, prostovoljno ga ne bo nikdar sprejela. Deputati pa naj pomislijo, da jih narod ne more pustiti za svoje zastopnike veljati, ampak da so tudi njemu, kar so v resnici — brezvolno orodje, izišlo iz nasilenega in vrinenega deželnega zbora.

Pred nekoliko dnevi so imeli Slovani in Romunci v Pešti svojo pobratimijo. Vsi govorniki so povdarjali vzajemnost slovansko ali vsaj vzajemnost ogerskih narodov nemagjarskih.

V Spljetu je izvoljen narodni kandidat Janez Deskovici za deželnega poslanca; njegov nasprotnik je bil — minister Becke.

K besedam, s kterimi je g. Beust vohgljive Slovence po obrazu po- božal, pravi „Polit.“: „Kakor ljudi in okoliščine poznamo, prav lahko ume- mo, da je pokroviteljsko Beustovo izustenje gg. Tomana in Svetca do živega navdušilo, posebno ker sta ta gospoda za trenutek pozabila, da je Beust le Šmerlinga posnema, nad čegar izrekom: „Erdelci bodo zvedili, kaj to velja stati k državi“ si Erdelci še dandanes lahko glavo belijo. Če pa g. Beust misli, da sme Česko opozicijo v isto vrsto staviti s slovenskimi Tomani in Svetci, primerilo se mu je nekaj zelo človeškega“. Na dalje pravi „Polit.“: Z malimi koncesijami ne bote zadovoljili Čehom. Česko vprašanje se ne bo rešilo z nekterimi lepimi besedami o ravnopravnosti jezikovi, pa tudi ne z mi- nisterskimi listnicami à la Potocki, ker ga ne najdet med pravimi českimi voditelji, ki bi hrepenel po ministerskih listnicah le zavoljo listnic; pri seda- njih razmerah ne bo nihče (Čeh) prevzel ministerske službe, in ko bi to kdo storil, on bi bil od tega trenutka politično in moralčno mrtev.

Česko vprašanje se bo le rešilo, če se bo dalo českemu narodu, kar zahteva po svoji pravici in svojem razvitku. In to je česko državno pravo. Brez tega je vse cesarsko potovanje brez veljave: vse drugo je — tisek na steno! Voditelji se ne bodo ne pripognili niti — odstopili“.

Iz Beleggrada imamo dozda sledede važneje brzojavne vesti od 15. t. m.: 30 oseb se je delo v zapor, med temi 3 senatorji in 3 zlahtniki Karažorževičev. Anglijska vlada je zagotovila začasni vladi svoje posebno sočutje in jej častitala zavoljo lepega reda in miru in zato, da se ve izogi- bala ptujemu uplivu. Pogreb umrjenega kneza je bil prav veličasten. Tú se veruje, da bo vlada tirjala, naj jej Avstrija izroči Karažorževiča. — Brzo- javi od 16. t. m. pripovedujejo: Grofica Julija Obrenoviča je ravnokar odpo- tovala in se je v posebnem pismu od srbskega naroda poslovila, v katerem se zahvaljuje žalujočemu narodu; ona bode molila za srečo srbsko. — Videti je, da bo obveljal anglijskega poročnika nasvet, naj se izroči grofici Juliji Obrenovičevi varstvo nad Milanom. To je prav za prav magjarski nasvet. Mir se ni kalil. Vedno se še kdo dene v zapor. Med zaprtimi je tudi bivši senator Hor- vitanovič, zlahtnik Karažorževič, potem Pavel Spasič, tajnik više sodnije, pri kterem so se našla sumljiva pisma in értež cele zarote. Tretji morivec je Marič; ta je bil okrožne sodnije svetnik in nekda na 20 let ječe obsojen, ker je bil svojo ženo vsurtil. — Razglas začasne vlade se zahvaljuje ljudstvu za njegovo vrlo obnašanje, ktero tudi Evropa pripoznava. Vlada bo vstre- zala željam narodovim. Eden izmed morivcev je vse ovadil. Tudi ogerska niža zbornica je izrekla Srbom svoje omilovanje.

V Grodošku je duhovstvo svečano proklelo rodovino Karažorževičev. — Tako daleč brzojavi. Da bi si Karažorževič pri teh razmerah upal v Srbijo, ni verjetno. Kakor je iz vsega tega videti, razvija se reč celo mirno

in tudi diplomatični krogi so se že nekoliko potolažili, češ, da se jim ne bo treba vtikati, in da si bo narod sam pomagal; Bog daj, da bi si! „N. Pozor“ pa si od tega stanja nič dobrega ne obeta in pravi: Ali je obsadno stanje v Srbiji res po potrebi in z razlogi razglašeno, ne moremo še soditi. Ko bi bilo kaj nemirnih in upornih namerov, prodrli bi tudi obsadnemu stanju vkljub in mi bi bili že zanje zvedeli. Zda pa jim ni sledú ni terú. Če je obsadni stan že brez potrebe, je na drugi strani zelo pogibeljen svobodni volitvi za skupščino. Skušnja dovolj uči, da v obsadnem stanu ni mogoče redno in po zakonu izvrševati državljanska prava. Tako se je bati, da na- rodna skupščina ne bo ne pokvarjen izraz narodove volje. Ravno isti ljudje, ki so napravili iz vse Srbije živ grob, držé po obsadnem stanu ves narod v nemili stiski, v nesrečni svoji roki.

K glasu, da se je vojska že izrekla za mladega Milana, pravi „Pozor“: Kaj bode, če se odlok skupščine ne bode strinjal s izjavom vojskinim, ako narodna skupščina najde, da ni niti modro niti dobro izročati Srbijo v teh težavnih okoliščinah rokam nedoraslega deteta, v čegar imenu ne bo vladal naj bolj, ampak naj bolj priliznjeni, najbolj zviti, naj drznejši. Da ne go- rimo o tem, da nima ustavna svoboda nikakovega poročstva, kjer pretorijanci vladarje na prestol dvigujejo. Ko je „Poz.“ to pisal ni niti znal, da izvira nasvet Milanovega vladovanja iz modrih glav magjarskih.

Knez Nikiča črnogorski je poslal ministru Petronijeviću sledeči brzo- jav: Ta trenutek izvem strašno nesrečo, ktera je zadela vašo deželo. Vsi Vaši bratje v Črnigori z Vami žalujejo. Jaz in moja rodbina se ne moremo potolažiti. Svoje obupnosti Vam nisem kos opisati.

Preiskovalna komisija v Belemgradu je sestavljena iz predsednika beligradske mestne sodnije Ivana Panteliča, prisednika mestne sodnije Koste Dragutinoviča, predsednika okrožne sodnije, Ivana Panteliča, predsednika mestne sodnije, Nik. Nedeljkoviča — slednji je poslovodja.

Odzviljenje ruskega poslanca iz Dunaja ni slučajno. Izpraznjeno mesto se ne bode zopet oddalo. Vzrokov je iskati v sedanji osnovi Avstrije, ktera nekdanjih prijateljskih razmer med Rusijo in Avstrijo ni ne le ne oja- čila, ampak jih celo oslabila.

Anglijski pisatelj Finlay piše o Kreti vrnivši se od onoddi: Ne- srečni boj na Kreti ostane na veke črna maroga v letnikih današnje evrop- ske diplomacije. 60.000 Krečanov oddaljenih od svoje domovine životarijo, da se Bogu vsmili. Kar jih bolezen ne pokonča, gine jih v krutem boji proti svojim tlačiteljem in diplomacija pokroviteljskih vlasti nima ga sredstva, taki siromaščini konec storiti.

Izpraznjene službe.

Služba odvetnika v Št. Lenartu; prošnja pri predsedništvu c. kr. dež. nadsod- nije v Gradu.

Služba poštnega oskrbnika v Št. Kancjanu ok. Krškega; letna povrnina 120 gl. in počez 108 gl.; kavcija 200 gl.; prošnja pri c. kr. poštnem ravnateljstvu.

Služba bilježnika (notarja) v Novomestu; treba znanje slovenščine; prošnja do zadnj. t. m. pri začasni bilježniški zbornici v Novomestu.

Služba oficijala pri dež. nadsodnji v Gradu l. plača 525 gl. prošnja do 20. t. m. pri predsedništvu dež. nadsodnije v Gradu.

Služba kancelista v Radečah; letna plača 367 gl. 50 n.; treba znanja slo- venščine; prošnja pri predsedništvu okrožne sodnije v Novomestu.

Služba učitelja latinščine in grščine na gimnaziji v Gorici; letna plača 945 gl. oz. 1050 gl.; treba razun dot. predmetov znanja slovenščine; prošnja do 15. julija pri primorski namestnji v Trstu.

Javne dražbe 20. junija.

Kranjsko: Sop. II. izv. drž. Režek-ovo pos. št. 19, pri okr. ur. v Metliki; cena 1246 gl.

III. izv. drž. Pračkovovo posestvo pri okr. ur. v Ipavi.

III. izv. drž. Arkotovo posestvo v Ravnemdolu št. 4, okr. ur. Ribnica.

III. izv. drž. pos. M. Pirnata št. 18, pri okr. ur. v Ribnici, zar. 294 gl. 28 n.

III. izv. drž. pos. Martina Povše-a v Št. peterskem predmestji knsk. št. 67 in 68 pri okr. ur. v Ljubljani zar. 560 gl.; cena 2564 gl. 40 n.

II. izv. drž. posestva Marka Horvat-a zem. kn. Möttling kur. št. 766 pri okr. ur. v Metliki zar. 80 gl.; cena 150 gl.

I. izv. drž. pos. Jurja Jenko-ta Ldtl. tom XIII, fol. 397 zem. v Šiški, cena 228 gl. 20 n. pri okr. ur. v Ljubljani.

I. izv. drž. pos. Martina Blut-a v Dobravei rektf. št. 59, kur. št. 76 ad Tschern- nembhof pri okr. ur. v Metliki zar. 138 gl.; cena 995 gl.

I. izv. drž. pos. Iv. Malešič-a ekst. št. 6, 8, 9, Stgd. Radovič zar. 13 gl. 65 n.; cena 1700 gl.

III. izv. drž. Babnikovo pos. v Dobravi zem. kn. Thurn ad St. Lorenc pri okr. ur. v Ljubljani zar. 432 gl. 20 n.; cena 3140 gl.

I. izv. drž. pos. Franc Tesnara iz Trošnja pri okr. ur. v Zatični zar. 157 gl. 50 n.; cena 1950 gl.

I. izv. drž. vel. pos. Zobelberg in fužin v Zagracu, cena 84.391 gl. 70 n. in 44.181 gl. 91 n. dež. sod. v Ljubljani.

Štajersko: III. izv. drž. Šobovo pos. urb. št. 233, gor. št. 609½ ad dom. Brežce pri okr. ur. v Brežcah zar. 120 gl.; cena 4010 gl.

II. izv. drž. pos. Jož. Rosmanja urb. št. 81½ ad Hptfglt Gonobic pri okr. ur. v Konjicah zar. 100 gl.; cena 500 gl.

I. izv. drž. pos. Mikl. in Katarine Jakl urb. št. 144 ad Polstrau pri okr. ur. v Or- muži zar. sodn. stroškov; cena 2000 gl.

II. izv. drž. Jožefa Kelharja v Dramljah št. 15, premakljina s 75 vedrov vina, cena 411 gl. pri okr. ur. v Brežcah zar. 495 gl. 75½ n.

I. izv. drž. pos. Jož. Jageriča gor. št. 229, 230, 232½ ad Pösnitzhofen zar. 1000 gl. cena 2157 gl. okr. ur. v Mariboru.

Koroško: I. izv. drž. pos. Blaža Hribenika pri Janezu v Mokuljah pri okr. ur. v Pliberku zar. 132 gl. 83½ n.; cena 2100 gl.

Dunajska borza od 17. junija.

5% metalike 57 fl. 40 kr.	Kreditne akcije 190 fl. 80 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov. 53 fl. 90	London 116 fl. 05 kr.
5% narod. posojilo 63 fl. 15 kr.	Srebro 113 fl. 05 kr.
1860 drž. posojilo 84 fl. 20 kr.	Cekini 5 fl. 53 kr.
Akcije narod. banke 70 fl. 90 kr.	